

Pešlova 341, 190 00 Praha 9

tel: 272184111, fax: 272184326

PROVOZNÍ ŘÁD

**pro správu, provozování a údržbu kolektorů
na území hlavního města Prahy**

Platnost od 1. 10. 2002

Obsah

Čl. 1 Úvodní část.....	3
Čl. 2 Všeobecná a majetkoprávní ustanovení.....	3
Čl. 3 Základní povinnosti správce kolektorů.....	4
Čl. 4 Základní povinnosti správců sítí.....	6
Čl. 5 Vstupy do kolektoru.....	7
Čl. 6 Práce v kolektoru.....	8
Čl. 7 Práce s otevřeným ohněm.....	9
Čl. 8 Bezpečnostní a protipožární opatření při zjištění poruchového nebo havarijního stavu kolektoru.....	10
Čl. 9 Povinné bezpečnostní a protipožární vybavení kolektorů.....	12
Čl. 10 Svislá a vodorovná doprava v kolektorech.....	13
Čl. 11 Závěrečné ustanovení.....	13

Termíny a definice

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CO	oxid uhelnatý
MaR	měření a regulace
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
NTL	nízkotlaký (plynovod)
PO	požární ochrana
SMJ	systém managementu jakosti
STL	středotlaký (plynovod)
ÚT a TUV	ústřední topení a teplá užitková voda

Přílohy

Přílohy pracovního postupu PP 01 Provozní řád jsou samostatné a nejsou jeho součástí. Jedná se o tyto typy záznamů:

č. 1	Žádost o uložení vedení technického vybavení v prostoru kolektoru
č. 2	Povolení ke vstupu do kolektoru
č. 3	Povolení ke zvláštním požárně–bezpečnostním opatřením
č. 4	Požárně–bezpečnostní podmínky pro práci v kolektorech
č. 5	Příkaz k jízdě

Dne 17. 7. 2002 byla v obchodním rejstříku při Městském soudu v Praze odd.B, vložka 7813 zapsána společnost Kolektory Praha, a.s., která z rozhodnutí zakladatele s účinností od 1. 10. 2002 zajišťuje správu, provoz a údržbu kolektorů na území hl. m. Prahy a v této souvislosti

vydává

tento provozní řád, který respektuje ustanovení ČSN 73 7505 „Sdružené trasy městských vedení technického vybavení“ platné od června 1994.

Před uvedením kolektorů a ostatních provozně souvisejících objektů a zařízení do provozu (dále jen kolektorů) musí být zpracovány „Technické podklady pro provozování kolektorů“, které budou obsahovat místní podmínky provozu kolektorů a inženýrských sítí v nich uložených. „Technické podklady pro provozování kolektorů“ (vč. výkresové části) musí být odsouhlaseny správci (vlastníky) jednotlivých vedení v nich uložených a místně příslušnou správou Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy.

Čl. 1 Úvodní část

1. **Provozní řád** se vztahuje na kolektory a ostatní objekty vybudované dle ČSN 73 7505 na území hlavního města Prahy předané do správy akciové společnosti Kolektory Praha (dále jen správce kolektorů). Neřeší problematiku kolektorů uvedených do předčasného užívání, kde závazné podmínky provozu stanovuje svým rozhodnutím místně příslušný stavební úřad.

2. **Provozní řád** upravuje vztahy mezi správcem kolektorů a správci inženýrských sítí (dále jen správci sítí) v nich uložených.

3. **Provozní řád** stanovuje základní pravidla pro plynulý a bezpečný provoz kolektorů a inženýrských sítí v nich uložených. Tato pravidla jsou závazná jak pro správce kolektorů, tak pro správce inženýrských sítí v nich uložených včetně osob do objektů kolektorů vstupujících. Podrobnější podmínky podle potřeby stanoví správce kolektorů v „Technických podkladech pro provozování kolektorů“, které obsahují detailní specifické povinnosti dle dané místní situace. Jsou-li podmínky v „Technických podkladech pro provozování kolektorů“ upraveny jinak než v tomto „Provozním řádu“, platí „Technické podklady pro provozování kolektorů“, které vydává správce kolektorů.

Čl. 2 Všeobecná a majetkoprávní ustanovení

1. **Provozní řád** se vztahuje na:

- a) **Stavební část kolektoru**, tj. vlastní tubus kolektoru včetně přepážek, které jej oddělují od zásobovaných nadzemních objektů a ostatní související podzemní a nadzemní objekty příslušenství kolektoru, tj. zejména vstupní, větrací a montážní šachty včetně poklopů, izolace tubusů a šachet proti zatékání, odvodnění, drenáže (až po napojení na veřejnou část kanalizace), nosné konstrukce pro uložení vedení inženýrských sítí.
- b) **Technologické provozní vybavení kolektoru**, tj. zejména elektroinstalaci, vzduchotechniku, odvodňovací zařízení, signalizační a zabezpečovací zařízení včetně přenosových spojovacích sítí pro přenos signálů a zpětných povelů z dispečerských pracovišť, protipožární vybavení, dispečerské poplachové spojení (provozní telefony a houkačky), orientační a bezpečnostní značení, technicko–bezpečnostní vybavení dispečinků, místností rozvaděčů, zařízení pro svislou a vodorovnou dopravu osob a materiálu a jiné předepsané technicko–provozní vybavení.
- c) **Inženýrské sítě** uživatelů kolektorů (různá potrubí, kabely) včetně jejich příslušenství (ruční a dálkově ovládané armatury), barevná značení potrubí, štítky na kabelech, ochranu proti korozi, úchyty, třmeny, ochranu proti bludným proudům, přípojná místa ochranného pospojení, kompenzátory, odvzdušňovací a vypouštěcí potrubí vč. příslušných armatur, měřicí a regulační prvky inženýrských sítí, pomocné podpěrné konstrukce, těsnění prostupů stěn, event. stropu kolektoru a jiné technické prvky.

2. Správcem zařízení podle odst. 1 písm. a) a b) jsou Kolektory Praha, a.s.. Správcem (majitelem) zařízení podle odst. 1 písm. c) jsou jednotliví správci příslušných inženýrských sítí.

3. Provozní řád ve smyslu ČSN 73 7505 „Sdružené trasy městských vedení technického vybavení“ z června 1994 se vztahuje kromě kolektorů přiměřeně i na technické chodby, technické kanály a suterénní rozvody v budovách. V těchto objektech mohou být s omezeními uvedenými v ČSN 73 7505 uložena:

Kabelová vedení: – sdělovací místní

- sdělovací dálková
- televizní rozvody
- sdělovací – optické kabely
- signalizační a zabezpečovací zařízení kolektorů a inženýrských sítí
- malého napětí do 50 V
- nízkého napětí 50–400 V
- vysokého napětí nad 400 V do 38 kV
- velmi vysokého napětí nad 38 kV do 110 kV

Trubní sítě: – vodovody (pitná, užitková voda)

- tepelná potrubí (ÚT a TUV)
- kanalizační potrubí
- potrubní pošta
- plynovod nízkotlaký a středotlaký do 0,4 MPa
- pneumatická doprava tuhého domovního odpadu
- rozvod stlačeného vzduchu do 3 MPa

4. Správce kolektorů přenechává smluvně do užívání správcům sítí na dobu časově neomezenou (pokud není smluvně vzájemně dohodnuto jinak) vymezený prostor kolektoru pro uložení příslušné inženýrské sítě.

5. Správci inženýrských sítí jsou povinni uzavřít se správcem kolektorů smlouvu o užívání kolektoru k provozování příslušné inženýrské sítě a hradit správci kolektorů příspěvek na provoz a údržbu kolektorů.

6. Správce (majitel) inženýrské sítě, jejímž provozem, poruchou či havárií vzniknou škody na kolektoru, jeho provozně–technologickém vybavení nebo na jiné inženýrské síti odpovídá za takto vzniklou škodu v rozsahu zákonné, případně smluvní odpovědnosti.

Správce kolektorů s přihlédnutím k rozsahu vzniklé škody od počátku jejího vzniku řídí a organizuje veškerou činnost až po likvidaci jejích následků za účasti všech subjektů škodou a jejím odstraněním přímo nebo nepřímo dotčených. Řízení o vzniku a řešení následků škod způsobených na majetku jednotlivých subjektů účastných v řízení je nutno dokumentovat formou záznamů, zápisů nebo protokolů, sepsaných v jednotlivých fázích řízení.

Písemná dokumentace musí obsahovat nutné údaje a zjištění pro stanovení příčiny vzniklé škody a jejího rozsahu, kdo je za ni odpovědný, formy a způsoby úhrady vzniklé škody (uvedením do původního stavu na vlastní náklady přísl. subjektem nebo peněžní úhradou nákladů vůči poškozenému subjektu). Dále stanovuje termíny dohodnutých plnění k odstranění vzniklé škody a uvedení přísl. poškozené části kolektoru a inženýrských sítí do provozuschopného stavu.

7. Uložení dalších inženýrských sítí, popřípadě změna stávajících sítí, musí být projednána se správcem kolektorů, doložena řádně projednanou a odsouhlasenou dokumentací se všemi dotčenými správci inženýrských sítí, včetně případného návrhu na změnu nebo doplnění „Provozního řádu“ kolektorů. Současně je nutno uzavřít novou smlouvu nebo upravit doplňkem příslušnou smlouvu o užívání kolektoru a výši příspěvku na provoz kolektoru. Souhlas s uložení dalších inženýrských sítí nebo změnou stávajících sítí vydává posléze správce kolektorů (viz příloha č. 1).

8. Správce kolektorů může v jednotlivých případech stanovit zvláštní provozně–bezpečnostní podmínky k užívání kolektoru vyplývající z koordinace pracovních činností nebo z provozních stavů inženýrských sítí v nich uložených.

Čl. 3

Základní povinnosti správce kolektorů

1. Správce kolektorů odpovídá za zajištění plynulého a bezpečného provozu kolektorů a dbá na dodržování „Provozního řádu“ všemi správci, jejichž sítě jsou uloženy v kolektoru.

2. Správce kolektorů zajišťuje stálý dozor (nepřetržitou dispečerskou službu) v příslušném dispečinku kolektorů, kam jsou svedeny signály signalizačního a zabezpečovacího zařízení. V případech, kdy kolektor není vybaven signalizačním a zabezpečovacím zařízením (dále jen MaR) zajišťuje správce kolektorů pouze pravidelné prohlídky dle čl. 3 bod 7.

3. Správce kolektorů zajišťuje nepřetržitou centrální pohotovostní službu pro zajištění neprodleného zásahu v případě mimořádného provozního stavu, poruchy či havárie. V mimořádně závažných provozních situacích může správce kolektorů nařídit pohotovost přímo na pracovišti.

4. Správce kolektorů vede „Provozní knihy“, do kterých zaznamenává všechny důležité údaje z provozu kolektoru, zejména:

- předání a převzetí dispečerské služby (vč. změny řídicího stanoviště)
- vstupy pracovníků cizích firem do kolektoru
- poruchy a havárie – přijatá opatření a průběh likvidace
- vstupy pracovníků správce kolektorů.

Na titulní straně „Provozní knihy“ musí být uvedeno datum jejího založení, počet očíslovaných stran, razítko a podpis vedoucího oblasti. Veškeré zápisy v „Provozní knize“ jsou podepsané pracovníkem, který zápis provedl.

„Provozní knihy“ uschovává správce kolektorů po dobu tří let na příslušném středisku, pak je předává k trvalé archivaci (znak A).

5. Správce kolektorů archivuje úplnou projektovou dokumentaci kolektoru dle skutečného provedení a během provozu průběžně doplňuje všechny změny. Tato projektová dokumentace se trvale archivuje (znak A).

6. Správce kolektorů provádí a zajišťuje údržbu a opravy stavební části i technologicko–provozního vybavení kolektorů, které podle ust.čl. 2 odst.1 písm. a), b) spravuje, včetně udržování čistoty v kolektoru a průchodnosti všech únikových cest (v zimním období odklizení sněhu z únikových poklopů).

7. Správce kolektorů organizuje provádění pravidelných komplexních a kontrolních prohlídek kolektorů v následujících lhůtách:

a) komplexní prohlídky

typ kolektoru	první provozní rok	další provoz
kolektory, technické chodby a kolektorové podchody	6× ročně	2× ročně

b) kontrolní prohlídky

typ kolektoru	první provozní rok	další provoz
objekty s NTL a STL plynovody	4× měsíčně	2× měsíčně
objekty s trubními sítěmi bez plynovodů	2× měsíčně	1× měsíčně
objekty pouze s kabelovými sítěmi	1× měsíčně	6× ročně

8. Osoby pověřené správcem kolektorů k provádění pravidelných komplexních prohlídek jsou povinny projít všemi částmi určených kolektorů včetně jejich příslušenství a detailně vizuálně zkontrolovat zejména:

- a) stav kabelů, potrubí a jejich příslušenství s ohledem na únik médií, kvalitu uložení, ochranné pospojení, stav ochrany proti bludným proudům, korozi atd.,
- b) neporušenost a kompletnost signalizačního a zabezpečovacího zařízení, včetně stavu servopohonů, klapek vzduchotechniky apod.,
- c) stav protipožárních příček a koncových zazdívek v odbočkách k zásobovaným objektům, stav vstupů vedení, atd.,
- d) funkci vzduchotechniky i jejího příslušenství, stav a funkci osvětlení včetně ovládacích prvků v kolektorech a únikových cestách, stav zásuvek 230 V a 3 × 400 V,
- e) stav hladiny vody v kolektorových šachtách, funkčnost odvodnění,
- f) stav všech poklopů a funkčnost zámků u všech vstupů a únikových cest,
- g) neporušenost uzemnění a ochranného pospojení kovových částí,
- h) výskyt koroze na všech nosných ocelových konstrukcích, stav svarů,

- i) stavební plášť kolektorů se zřetelem na deformace, trhliny, či jiné známky sesedání, vč. zatékání vody,
- j) úplnost a stav hasících přístrojů či jiných předepsaných požárně bezpečnostních pomůcek v kolektoru i ostatním příslušenství (rozvaděče, vzduchotechnická zařízení, příslušenství odvodnění),
- k) čistotu kolektorů a bezpečnou průchodnost únikových cest,
- l) koncentraci plynu v ovzduší kolektoru pomocí průběžného měření přenosným indikátorem,
- m) funkci dispečerského poplachového spojení (telefon, houkačky),
- n) stav ostatního vybavení (svíslá a vodorovná doprava).

9. Při kontrolní prohlídce se provádí kontrolní činnost v omezeném rozsahu se zaměřením na skutečnosti, které nemohou být přenášeny prostřednictvím signalizačního a zabezpečovacího zařízení. Týká se kolektorů bez MaR (s poruchou MaR) a kolektorů bez kompletního signalizačního systému (bez signalizace plynu, signalizace vstupu nepovolaných osob). Ve zdůvodněných případech může být počet komplexních i kontrolních prohlídek zvýšen (např. výpadek elektrické energie nebo systému MaR). Po každém zaplavení kolektoru se provádí kontrola množství usazenin v odvodňovacích jímkách a revizních šachtách drenáží kolektorů.

10. Minimálně 1× za rok provede správce kolektorů komplexní funkční zkoušky veškerého signalizačního a zabezpečovacího zařízení. Funkční zkoušky provádí správce kolektorů po každé poruše či havárii, která mohla ovlivnit provozní spolehlivost MaR.

11. O všech závadách zjištěných při provádění prohlídek podle odst. 7 a 8 a zkoušek podle odst. 9 provedou provádějící pracovníci záznam do „Provozní knihy“. Dispečer zjištěné závady na inženýrských sítích nahlásí správci příslušné inženýrské sítě. Správce kolektorů následně zajistí předání informace o závažných závadách správci příslušné inženýrské sítě písemnou formou. Správce kolektorů i správci sítí jsou povinni zajistit odstranění závad v termínu odpovídajícím rozsahu a závažnosti zjištěných závad.

12. Správce kolektorů zajišťuje vyškolení svých pracovníků pro práce v kolektorech. Pracovníci musí být prokazatelně poučeni o druhu a charakteru vedených médií, umístění potrubí a kabelů v kolektoru, způsobu osobní ochrany a první pomoci. Dále musí být prokazatelně poučeni o funkci signalizačního a zabezpečovacího zařízení a o postupu při zjištění mimořádného provozního stavu, poruchy nebo havárie. Kontrolu znalostí provádí nadřízený pracovníci provozního úseku a ostatní pracovníci pověřeni generálním ředitelem společnosti.

13. Zvýšenou pozornost je nutno věnovat způsobu úniku z prostorů kolektoru v případě poruchy nebo havárie. Pracovníci musí být podrobně seznámeni se všemi únikovými cestami.

14. Správce kolektorů umožňuje vstup pracovníků organizací provádějících kontroly, revize a údržbu i dodatečné poklady inženýrských sítí v kolektorech v předem dohodnutých termínech a tyto práce koordinuje z hlediska potřeb provozu kolektorů.

15. Správce kolektorů odpovídá za zamezení vstupu nepovolaných osob do prostoru kolektorů a jejich příslušenství.

Čl. 4

Základní povinnosti správců sítí

1. Správci sítí jsou povinni dodržovat při veškeré činnosti v kolektorech ustanovení tohoto „Provozního řádu“, „Technické podklady pro provozování kolektorů“ a zvláštní bezpečnostní podmínky k užívání kolektoru, stanovené podle čl. 2 odst. 8.
2. Všechny podstatné změny na svých vedeních musí správci sítí předem projednat se správcem kolektorů, řádně je dokumentovat a dokumentaci dle skutečného provedení odevzdat správci kolektorů ve dvojitě vyhotovení.
3. Správci sítí jsou povinni neprodleně odstraňovat poruchy a závažné závady, na něž byli správcem kolektorů upozorněni, nebo které sami zjistí při periodických kontrolách a revizích. Dále jsou povinni udržovat svá vedení včetně jejich příslušenství v takovém stavu, aby neohrožovala bezpečnost a provozuschopnost ostatních sítí a zařízení nebo osob v kolektorech. Opravy a údržbu těsnění inženýrských sítí v prostupech protipožárními přepážkami a stěnou kolektoru provádí správci sítí podle pokynů správce kolektorů.

4. Správci sítí musí provádět pravidelné prohlídky svých vedení (kabelových i trubních sítí) minimálně 1× ročně. Správce kolektorů po uplynutí lhůty k provedení prohlídky sítí telefonicky upozorní na tuto skutečnost příslušného správce sítí a provede záznam o tomto upozornění do „Provozní knihy“ příslušného střediska a vede evidenci o pravidelných prohlídkách sítí prováděných příslušnými správci sítí.

O provedených prohlídkách a závadách při nich zjištěných provedou správci sítí záznam do „Knihy kontrol“ event. jiný písemný záznam. Součástí prohlídky trubních sítí je zkouška funkčnosti ručních uzávěrů. U závažných závad stanoví termín odstranění (včetně jména a telefonního spojení na zodpovědné osoby).

5. Správci sítí musí udržovat barevné či jiné předepsané značení svých sítí, jejich armatur a příslušenství podle ČSN 73 7505.

6. Po dokončení prací nebo po havárii správce příslušné sítě vyčistí řádně kolektor a uvede jej do původního stavu.

7. Správci sítí jsou povinni ve spolupráci se správcem kolektorů zajistit vyškolení svých zaměstnanců vysílaných na práce v kolektorech o požárně bezpečnostních podmínkách pro práci v kolektorech. Doklad o vyškolení je archivován u správce kolektorů na příslušném dispečinku.

8. Na vyzvání správce kolektorů se musí správci sítí zúčastnit zkoušek svých servopohonů, případně dalších provozně souvisejících zařízení.

9. Správci sítí trvale archivují prováděcí projektovou dokumentaci skutečného provedení svých inženýrských sítí v kolektorech a průběžně doplňují veškeré změny.

Čl. 5 Vstupy do kolektoru

1. Vstup do kolektoru může být proveden pouze se souhlasem dispečera příslušné provozní oblasti. Tento vstup se uskutečňuje v doprovodu pracovníka správce kolektorů na základě zápisu v „Provozní knize“, nebo na základě platné smlouvy dle čl. 6 odst. 7, případně na základě „Povolení ke vstupu do kolektoru“ (viz příloha č. 2). Povolení se vyplňuje ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno si ponechá doprovázený pracovník a druhé je založeno na příslušném dispečinku kolektoru po dobu tří let. Formuláře „Povolení ke vstupu do kolektoru“ musí být řádně a čitelně vyplněny a správnost obsažených údajů potvrzena zodpovědnými pracovníky správce kolektorů a vedoucím pracovní skupiny provádějící práce.

2. Osoby vstupující do kolektoru musí být vybaveny ochrannou přilbou, pracovním oděvem, obuví s protiskluzovou podrážkou a případně ostatními ochrannými pomůckami předepsanými „Technickými podklady pro provozování kolektorů“. Doprovázející pracovník anebo ved. čety na základě platné smlouvy podle čl. 6 odst. 7 musí být dále vybaven přenosným svítidlem s vlastním zdrojem a prostředky pro spojení s dispečinkem. Při vstupu do kolektoru s nebezpečím úniku plynu musí být svítidlo v nevybušném provedení.

3. Jakoukoli pochůzku kolektorem musí vykonávat minimálně dva pracovníci. Vstup lze uskutečnit jen do řádně osvětlených a vyvětraných kolektorů, ve kterých provozní stav inženýrských sítí neohrožuje bezpečnost vstupujících osob.

4. Před každým vstupem pracovníků cizích firem do kolektorů provede pracovník správce kolektorů následující úkony:

- a) Záznam do „Provozní knihy“ kolektoru, kde uvede datum, místo, hodinu a účel vstupu, počet osob vstupujících do kolektoru a jméno a podpis doprovázejícího pracovníka správce kolektorů. Pokud je vstup proveden na základě formuláře „Povolení ke vstupu do kolektoru“, musí být telefonicky nahlášen na příslušný dispečink a povolení předáno na dispečink následně.
- b) Poučení vstupujících pracovníků o základních místních technicko–bezpečnostních podmínkách vstupu do kolektoru.
- c) Kontrolu vybavení vstupujících osob předepsanými technicko–bezpečnostními pomůckami.
- d) Přesvědčí se pomocí dálkové signalizace o bezzávadnosti úseku, do kterého bude vstup uskutečněn. U kolektorů bez signalizačního a zabezpečovacího zařízení provede kontrolu bezzávadnosti doprovod správce kolektorů nebo vedoucí čety dle čl. 6 odst. 7.

5. Pracovník správce kolektorů zajišťující doprovod (vedoucí čety dle čl. 6 odst. 7) se před vstupem do každého úseku kolektoru bez funkčního systému měření a regulace přesvědčí přenosným analyzátozem o výskytu plynu v ovzduší kolektoru. První měření provede na okraji vstupního otvoru. Potom spustí ventilační zařízení na dobu nezbytně nutnou k řádnému provětrání příslušného vzduchotechnického úseku. Toto opatření se nevztahuje na kolektory s přirozeným větráním a kolektory s nepřetržitým větráním (důlní větrací systém).

6. V kolektorech platí zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm s výjimkou případů podle čl. 7 „Práce s otevřeným ohněm“.

7. Při výstupu z kolektoru zkontroluje pracovník správy kolektorů (vedoucí čety dle čl. 6 odst. 7), zda všechny osoby opustily prostor kolektoru a zajistí kolektor proti vstupu nepovolaných osob. Ukončení vstupu ohlásí dispečerovi, který provede záznam do „Provozní knihy“.

8. V případě, že signalizační a zabezpečovací zařízení kolektoru v dispečinku bude signalizovat mimořádný provozní stav, je dispečer povinen neprodleně informovat dispečerským poplachovým systémem skupinu pracovníků v kolektoru.

a. **Trvalý táhlý tón** houkačky znamená:

Pracovníci ozvěte se dispečerovi.

Jedná se o potřebu pracovní komunikace.

b. **Přerušovaný tón** houkačky znamená:

Nebezpečí – neobvyklý provozní stav !!!

Po zaslechnutí tohoto výstražného signálu jsou pracovníci povinni okamžitě přerušit svou činnost v kolektoru, učinit nezbytná bezpečnostní opatření a opustit kolektor nejbližší volnou únikovou cestou.

V žádném případě nesmí užívat v kolektoru provozní ani mobilní telefon.

9. Vstup provozních pracovníků včetně pracovníků centrální pohotovostní služby správce kolektorů se pouze ohlásí dispečerovi příslušné oblasti, který čas a účel vstupu do kolektoru zaznamená v „Provozní knize“.

Čl. 6 Práce v kolektoru

1. Termín zahájení, harmonogram i „Požárně bezpečnostní podmínky pro práci v kolektorech“ (příloha č. 4) sjednávají správci sítí se správcem kolektorů minimálně 1 týden před požadovaným termínem zahájení prací. Rekonstrukce sítí, práce velkého rozsahu i práce se složitou technologií je nutno projednat s dostatečným časovým předstihem minimálně 30 dnů předem. Správce kolektorů může ze závažných provozních důvodů dohodnuté termíny změnit.

2. Bez předchozí dohody se operativně řeší mimořádné provozní stavy, poruchy a havárie. Pro případy potřeby práce s otevřeným ohněm musí být na příslušném dispečinku uloženo trvalé „Povolení ke zvláštním požárně–bezpečnostním opatřením“ (viz příloha č. 3) se všemi náležitostmi podle čl. 7.

3. Před započítím práce prověří pracovník určený správcem kolektorů, zda je pracoviště řádně zabezpečeno, tj. osvětleno, vyvětráno, bez výskytu plynu v ovzduší, zda jsou průchodné únikové cesty na obě strany od místa provádění prací atd. Při provádění prací v kolektorech musí být dodržena i ustanovení čl. 4 odst. 6 a 7 a čl. 5 odst. 1.

4. Bezpečné pracovní prostředí v místě provádění prací zajišťuje pověřený pracovník správce kolektorů nebo ved. čety na základě platné smlouvy podle čl. 6 odst. 7. Zajišťuje zejména odvětrání pracoviště v rozsahu dle technologické potřeby prováděných prací a průběžné měření výskytu plynu v místě prováděných prací. Za technologickou bezpečnost prováděných prací a vybavení pracovníků předepsanými ochrannými pracovními pomůckami pro danou technologii odpovídá vedoucí pracovní skupiny provádějící práce.

5. Podle charakteru práce je nutné ochránit prvky zařízení MaR kolektoru před poškozením (natěračské práce, práce s otevřeným ohněm, čištění kolektoru, broušení apod.). Při pracích v kolektoru je nutné věnovat zvýšenou pozornost ochraně uložených inženýrských sítí, aby v důsledku provádění prací nedošlo k jejich poškození. Pro ochranu

inženýrských sítí je nutné použít vhodné krycí materiály podle druhu prováděných prací. Ve složitějších případech je nutné zajistit součinnost správce příslušné inženýrské sítě (vypnutí, dohled, asistence apod.). Na inženýrské sítě není dovoleno vstupovat ani pokládat nebo zavěšovat pomocné stroje, přístroje, nářadí a materiál.

6. Při provádění údržby vlastními pracovníky správce kolektorů dispečer pouze vstup zaznamená do „Provozní knihy“ (čas, jména, místo a druh prováděných prací). Pro práce s otevřeným ohněm nutno vydat „Povolení ke zvláštním požárně bezpečnostním opatřením“ podle ustanovení čl. 7 odst. 4. Po dohodě s bezpečnostním technikem Kolektory Praha, a.s., toto je možné i na delší časový úsek s působností dle oblastí pro střediskové svářeče.

7. Ve zdůvodněných případech (rozsáhlé dlouhotrvající práce) může být zajištění bezpečnosti pracovního prostředí a dotčené části kolektoru na smluvním základě přeneseno na firmu provádějící práce při dodržení všech podmínek uvedených v „Provozním řádu“ a „Dlouhodobém povolení“. Dlouhodobé povolení vydává bezpečnostní technik po předchozím vyškolení z „Provozního řádu“, zásad bezpečného chování a možných míst a rizik ohrožení. V tomto případě není nutný doprovod pracovníka správce kolektorů. Odpovědným pracovníkem za dodržení výše popsaných podmínek je vedoucí pracovní čtyř dodavatelské firmy, pokud není určeno jinak.

Čl. 7 Práce s otevřeným ohněm

1. Pro práce s otevřeným ohněm (sváření plynem a elektrickým obloukem, řezání plynem, práce s vstřelovacím zařízením, benzinovou letovací lampou a pod.) platí v plném rozsahu všechny podmínky stanovené v čl. 6 „Práce v kolektorech“.

Je přísně zakázáno začít práci s otevřeným ohněm bez „Povolení ke vstupu do kolektoru“ a bez „Povolení ke zvláštním požárně bezpečnostním opatřením“ anebo oheň přenést na jiné pracoviště, mimo rámec výše uvedených povolení.

2. Pro práce s otevřeným ohněm v kolektoru musí provádějící organizace před jejich zahájením písemně vypracovat technologický postup s uvedením místa práce a technicko–bezpečnostních opatření při jejich provádění. Při pracích v blízkosti inženýrských sítí, při kterých by mohlo dojít k jejich poškození, je nutno doložit stanovisko správce dotčené inženýrské sítě. Technologický postup musí stanovit:

- a) návaznost a souběh jednotlivých pracovních operací,
- b) pracovní postup pro danou činnost,
- c) použití strojů a zařízení, pomůcek, lešení, plošin, podpěrných konstrukcí apod.,
- d) způsoby dopravy (svislé i vodorovné) materiálu, včetně komunikací a skladovacích prostor,
- e) technické a organizační opatření k zajištění bezpečnosti zaměstnanců, pracoviště a okolí.

3. Technologický postup musí být schválen bezpečnostním technikem, technologem nebo jiným zástupcem firmy, která práce provádí a bezpečnostním technikem správce kolektorů. Ve složitějších případech může být vyžádáno stanovisko orgánů státního odborného dozoru. V případě dlouhodobého provádění opakovaných prací stejnou organizací lze vypracovat „Vzorový postup pro práci“ vč. bezpečnostních opatření doplněný v příloze jmény pracovníků, kteří smí tyto práce v kolektorech provádět. U každého pracovníka musí být uvedena doba platnosti dokladů nezbytných pro provádění prací (svářečský průkaz, průkaz nastřelovače apod.).

4. Veškeré práce s otevřeným ohněm v kolektorech se mohou provádět jen na písemné povolení správce kolektorů ke vstupu do kolektorů a „Povolení ke zvláštním požárně bezpečnostním opatřením“ (viz příloha č. 3).

5. Kopie schváleného technologického postupu, která je nedílnou součástí „Povolení ke zvláštním požárně bezpečnostním opatřením“ musí být před započítím prací zaevidována u správce kolektorů na příslušném dispečinku.

6. S technologickým postupem a rozsahem zabezpečení prováděných prací s otevřeným ohněm, musí být před zahájením práce s otevřeným ohněm prokazatelně seznámeni všichni pracovníci, kteří budou práci provádět a zabezpečovat.

7. Práce s otevřeným ohněm mohou být zahájeny až po provedení bezpečnostních opatření, uvedených v technologickém postupu a vydání písemného „Povolení ke zvláštním požárně bezpečnostním opatřením“ dle ČSN 05 0630, ČSN 05 0610 a ČSN 05 0601, Vyhlášky ministerstva vnitra ČR č. 87/2000 Sb.

8. Pro práci s otevřeným ohněm musí být v místě provádění prací zajištěny následující podmínky:

- a) nepřetržitě měření přítomnosti plynu v ovzduší kolektoru pomocí kontinuálně měřících detektorů,
- b) větrání pomocí ventilátorů dle technologické potřeby,
- c) průchodnost a funkčnost únikových cest v místě provádění prací,
- d) další požární a bezpečnostní zajištění dle schváleného technologického postupu.

9. Práce s otevřeným ohněm nesmí být prováděny v úkolové mzdě a nesmí je provádět mladiství pracovníci.

10. Je zakázáno umísťovat plynové láhve (acetylen–kyslíkové svařovací soupravy), případně jiné tlakové nádoby v kolektoru a používat nastavované přírodní hadice.

11. Při přerušení dodávky elektrické energie nebo zjištění výskytu plynu v ovzduší kolektoru musí být okamžitě přerušeny práce. Všichni pracovníci musí neprodleně opustit kolektor nejbližší únikovou cestou. Stejný postup je nutno dodržet v případě zaslechnutí přerušovaného výstražného signálu dispečerského poplachového spojení. Práce je možno obnovit až po opětovném zajištění podmínek pro provádění prací.

12. Ve zdůvodněných případech může správce kolektorů požadovat na organizaci provádějící práce zajištění požární asistence (požárního dohledu) osobou (osobami) s příslušnou odbornou způsobilostí.

Čl. 8

Bezpečnostní a protipožární opatření při zjištění poruchového nebo havarijního stavu kolektoru

1. Je-li zjištěno narušení plynulého a bezpečného provozu kolektoru nebo v něm uložených inženýrských sítí, je správce kolektorů povinen neprodleně učinit všechna technologická a bezpečnostní opatření předepsaná provozním řádem. Tato opatření musí zamezit šíření poruchy nebo havárie takovým způsobem, aby se minimalizovaly následné škody a nedošlo k poškození dalších inženýrských sítí. Zároveň nesmí být ohrožena bezpečnost a životy pracovníků v kolektoru ani obyvatel kolektory zásobované lokality.

2. Zjistí-li pracovníci správce kolektorů nebo správců sítí při pochůzkových kontrolách, revizích nebo pracích v kolektoru závažnou závadu, která může nepříznivě ovlivnit plynulý a bezpečný provoz kolektoru, jsou povinni ji neprodleně ohlásit pracovníkovi správce kolektorů (dispečerovi) k provedení opatření podle čl. 8 odst. 4.

3. O zjištěných skutečnostech a provedených opatřeních učiní pracovník správce kolektorů záznam do „Provozní knihy“ kolektoru o místě, druhu a příčině poruchy s uvedením data, hodiny a jména pracovníka, který závadu nahlásil. V záznamu uvede také dobu příchodu pracovníků organizací, jejichž zásah, event. přítomnost byla pro likvidaci poruchy vyžádána. Telefonické hovory uskutečněné v souvislosti s likvidací poruchy jsou zaznamenány. Popíše průběh lokalizace poruchy, místo a druh provedených technicko–bezpečnostních opatření (včetně jmen pracovníků, kteří opatření provedli).

4. Při zjištění poruchového nebo havarijního stavu kolektoru musí zajistit pracovník správce kolektorů (dispečer) v jednotlivých případech následující opatření:

a) Přerušení dodávky elektrické energie:

- Přerušit okamžitě veškeré práce v kolektorech.
- Vyslat pohotovost k lokalizaci místa a příčiny poruchy.
- Při poruše na vnitřních rozvodech vyslat pohotovost k jejímu odstranění.
- Při poruše mimo kolektor (na přípojce) požádat o obnovení dodávky poruchovou službu Pražské energetiky, a.s.

b) Dlouhodobé zvýšení teploty nad 25°C:

- Zapnout vzduchotechniku příslušného kolektorového úseku, případně učinit opatření pro zajištění účinnosti přirozeného větrání. V případě, že příčinou je vysoká venkovní teplota (v letním období), omezit větrání.
- Vyslat pohotovost k zjištění příčiny zvýšení teploty.
- Dlouhodobé zvýšení teploty nahlásit správcům silových kabelů.

c) Dlouhodobé snížení teploty pod 0°C:

- Omezit větrání příslušného kolektorového úseku.
- Vyslat pohotovost k zjištění příčiny snížení teploty.
- Dlouhodobé snížení teploty nahlásit správci vodovodu.

d) Porucha teplovodních sítí (ÚT a TUV):

- Okamžitě přerušit veškeré práce v zasažené části kolektoru.
- Vyslat pohotovost k lokalizaci místa i příčiny poruchy.
- Zapnout vzduchotechnické zařízení v příslušném úseku, případně učinit opatření pro zajištění účinnosti přirozeného větrání.
- Uzavřít příslušný havarovaný úsek teplovodní sítě (v pořadí přívod – zpátečka).
- Nahlásit poruchu pohotovostní službě správce teplovodu.
- Provést opatření, aby teplota vody odtékající do kanalizace nepřekročila 40°C.
- Nahlásit poruchu správci kanalizace.

e) Porucha vodovodu:

- Okamžitě přerušit veškeré práce v zasažené části kolektoru.
- Vyslat pohotovost ke zjištění místa a příčiny poruchy.
- Ohlásit poruchu správci vodovodu a řídit se jeho pokyny.
- Uzavřít přívody vody do místa poruchy, není-li určeno „Technickými podklady pro provozování kolektorů“ jinak.
- Otevřít kanalizační šoupě příslušného úseku kolektoru.
- Podle výše zaplavení zajistit případné vypnutí přívodu elektrického proudu.

f) Porucha plynovodu:

- Okamžitě přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Vyslat pohotovost ke zjištění místa a příčiny poruchy.
- Zapnout vzduchotechniku příslušného kolektorového úseku, případně učinit opatření pro zajištění účinnosti přirozeného větrání.
- Zajistit, aby veškeré elektrické vybavení kolektoru, které není v nevybušném provedení, bylo spolehlivě vypnuto.
- Ohlásit poruchu havarijní službě správce plynovodu a řídit se jeho pokyny (bez výslovného souhlasu správce nelze plynovod uzavřít).
- Provést kontrolu zda nedošlo k prostupu plynu do zásobovaných objektů a provést v součinnosti se správci objektů případná nezbytná technicko–bezpečnostní opatření (vypnutí el.energie).
- V případě vzniku nebezpečných koncentrací i mimo prostor kolektoru zajistit vyloučení dopravy a pohybu osob v ohrožené oblasti pomocí policie.

g) Výskyt CO v kolektoru:

- Okamžitě přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Vyslat pohotovost ke zjištění místa a příčiny poruchy.
- Dále se řídit „Technickými podklady pro provozování kolektorů“.

h) Požár v kolektoru:

- Přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Vypnout vzduchotechniku, event. zkontrolovat vypnutí vzduchotechniky příslušného kolektorového úseku a provést opatření k zamezení přirozeného větrání.
- Vyslat pohotovost ke zjištění místa a rozsahu požáru.
- Požár omezeného rozsahu lokalizovat přenosnými hasícími přístroji.
- Nahlásit místo a příčinu požáru dispečinku Hasičského záchranného sboru, setrvat u místa požáru do příjezdu hasičské jednotky a po příjezdu se řídit pokyny velitele zásahu.
- V případě možného ohrožení (např. jedovatými splodinami hoření) zajistit okolí kolektoru, včetně event. usměrnění dopravy pomocí policie.

i) Zpětné vzduťí kanalizace:

- Přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Vypnout vzduchotechniku.
- Vyslat pohotovost ke zjištění místa a rozsahu zaplavení.
- Informovat havarijní službu správce kanalizace.

- Po odstranění závady zajistit vyčištění a následnou desinfekci odborně oprávněnou organizací.
- Do vydesinfikování je zakázán vstup do zaplaveného úseku.
- V případě, že došlo k zaplavení vodovodu a jeho příslušenství informovat havarijní službu správce vodovodu.
- Podle výše vzduť zajistit vypnutí přívodu elektrického proudu.

j) Neoprávněný vstup do kolektoru:

- Pokusit se navázat spojení se vstupujícím prostřednictvím provozního telefonu a dispečerského poplachového systému.
- Pokud se nepodaří navázat kontakt – vyslat pohotovost ke zjištění příčiny signalizace vstupu nepovolaných osob.
- V případě zjištění vstupu nepovolaných osob do kolektoru zajistit součinnost policie.

k) Zamoření kolektoru nebezpečnými látkami:

- Přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Neprodleně informovat Hasičský záchranný sbor.
- Setrvat v dotčené lokalitě do příjezdu hasičské zásahové jednotky.
- Po příjezdu se řídit pokyny velitele zásahu.

l) Vážné zranění pracovníka v kolektoru:

- Zajistit první pomoc a neprodleně informovat Záchranou službu a Hasičský záchranný sbor.
- Setrvat na místě do jejich příjezdu a dále se řídit jejich pokyny.

m) Zaplavení kolektoru (povodeň):

- Přerušit veškeré práce v kolektoru.
- Postupovat dle povodňových plánů jednotlivých kolektorů .
- Informovat správce inženýrských sítí uložených v kolektoru.
- Neprodleně informovat Štáb krizového řízení (povodňovou komisí MHMP).

5. O každé poruše či havárii, při které došlo ke škodám na kolektorech a v nich uložených inženýrských sítí, informuje zodpovědný pracovník správce kolektorů (dispečer) neprodleně svého nadřízeného pracovníka a příslušného ředitele úseku. O oznámení provede záznam v „Provozní knize“.

6. Podle druhu a rozsahu poruchy, zejména s ohledem na možné ohrožení provozu ostatních inženýrských sítí v kolektorech, informuje zodpovědný pracovník správce kolektorů (dispečer) neprodleně havarijní služby správců dotčených inženýrských sítí.

7. Rozsah hlášení správcům sítí i orgánům policie, hasičům, civilní ochraně atd. nutno provádět diferencovaně podle druhu a rozsahu poruchy či havárie.

8. Správce kolektorů zajišťuje až do doby odstranění poruchy či havárie nezbytnou součinnost se správci sítí včetně součinnosti při zajišťování náhradního zásobování.

9. K hašení požáru v kolektoru nesmí být použito vody, pokud velitel zasahující hasičské jednotky nerozhodne jinak.

10. Po provedení havarijního zásahu musí správci sítí zařídit opravu vyřazeného úseku a provést všechna dostupná opatření k urychlenému obnovení činnosti sítí. Do znovuuvedení sítí do provozu zajišťují správci sítí náhradní zásobování podle svých předpisů.

11. Při zjištění násilného vstupu nepovolaných osob do kolektorů anebo jiného druhu vandalismu správce kolektorů neprodleně tuto skutečnost oznámí policii, podle možností zajistí neporušení stop a jiných důkazů a je nápomocen při zajišťování nepovolaných osob.

Čl. 9

Povinné bezpečnostní a protipožární vybavení kolektorů

1. Každý kolektor musí být podle schválené projektové dokumentace (event. dle dodatečného upřesnění bezpečnostním technikem správce kolektorů) vybaven určeným počtem sněhových anebo práškových ručních hasících přístrojů, jejichž provozuschopnost musí být kontrolována podle platných norem a předpisů.

2. Únikové cesty, nouzové východy a změny průchozího profilu kolektoru musí být v souladu s platnými ČSN jednoznačně zřetelně označeny a řádně osvětleny (s výjimkou případů uvedených v čl. 8).
3. Na dveřních vstupech do kolektoru musí být na viditelném místě upevněny následující výstražné tabulky:
 - a) „Zákaz vstupu s otevřeným ohněm a kouřením“,
 - b) „Vstup dovolen jen v ochranné přilbě“,
 - c) „Pozor na vysoké napětí“,
 - d) „Zákaz vstupu nepovolaných osob“,
 - e) název kolektoru a telefon na příslušný dispečink.
4. Pro snadnou orientaci a přehlednost musí být potrubí barevně rozlišeno podle druhu látky dopravované potrubím.
5. V každém samostatném úseku kolektoru a na všech vstupech a výstupech z kolektoru musí být všechny kabely označeny trvanlivým číselným označením dle ČSN.
6. Pro snadnou a rychlou orientaci pracovníků při provádění neprodlených havarijních zásahů musí být označeny zejména:
 - a) poklopy únikových cest, únikové žebříky a dveřní vstupy do kolektoru,
 - b) šachty kolektoru a směry chodeb i odboček,
 - c) uzavírací armatury inženýrských sítí v kolektoru,
 - d) uzavírací armatury sítí v zemi před vstupem do kolektoru.
7. Na pracovišti dispečinku kolektorů musí být neustále k dispozici následující technicko–bezpečnostní vybavení:
 - a) lékárnička pro první pomoc se standardním vybavením o rozměru 33 × 41 cm, nebo větší a nosítka,
 - b) telefonní čísla pohotovostních čet správců sítí, Hasičského záchranného sboru, pracovníků pohotovostní služby a vedoucích pracovníků Kolektorů Praha, a.s., Policie, lékařské záchranné služby, štábu krizového řízení,
 - c) platný „Provozní řád“ a „Technické podklady pro provozování kolektorů“ vč. výkresové části,
 - d) klíče v přehledném uspořádání od všech prostorů, kterými musí procházet správce kolektorů
 - e) (vč. jednot. klíčů kol.),
 - f) nejméně 3 ks nezávislých svítidel z toho alespoň 3 ks v nevybušném provedení a přenosný analyzátor plynu na příslušný plyn v oblasti,
 - g) 3 nezávislé telefonní linky a 1 mobilní telefon,
 - h) „Technickými podklady pro provozování kolektorů“ předepsané ostatní pomůcky,
 - i) platná ČSN 73 7505 „Sdružené trasy městských vedení technického vybavení“.

Čl. 10

Svislá a vodorovná doprava v kolektorech

1. Svislá a vodorovná doprava osob a materiálu v kolektorech se řídí „Technickými podklady pro provozování kolektorů“ – strojní doprava v kolektoru v souladu s platnými normami a předpisy pro provoz těchto zařízení. Pro vodorovnou dopravu v kolektoru C1 je nutno v každém jednotlivém případě použití vydat „příkaz k jízdě“ (viz příloha č. 5).
2. Dopravu zajišťují pověřeni pracovníci správce kolektorů, kteří prokazatelně absolvovali předepsaná školení a zácvik.
3. Je zakázáno využití prostředků svislé a vodorovné dopravy pro jiný účel, než pro které byly určeny výrobcem.

Čl. 11

Závěrečné ustanovení

Tento „Provozní řád pro správu, provozování a údržbu kolektorů na území hlavního města Prahy“ nabývá účinnosti dnem 1. 10. 2002.

Otakar Čapek
generální ředitel
Kolektory Praha, a.s.